

Kan du huske ... Bybilledet i Bording i 1928.

Bent E. Hansen oktober 2012

I en lang årrække var **Ane Bjerg** en kendt personlighed I Bording bys bybillede. Hun var god til at opleve, god til at snakke og god til at fortælle om det hun havde oplevet.

På samme tid levede en kendt lokalhistoriker og mindesamler i Herning – **H. P. Hansen**.

De to mødte hinanden i 1928, og det beskrev H. P. Hansen sådan:

”Blandt gamle folk, jeg har besøgt i Bording, er der ingen, jeg har haft så megen glæde og udbytte af som An Bjær’e. Hendes hukommelse var fænomenal og hun fortalte godt.

Det var en sommerdag i 1928, jeg besøgte hende første gang.

Hun stod ude i sin have - huset der siden er ombygget, lå ikke langt fra stationen – og hun var ved at grave kartofler op. ”Er det Ane Bjerg?” Spurgte jeg. Hun svarede ja og gravede videre. ”Så hå du ett’ ti’ te o graw fli’er katofler op no, fon no hår du fræm’er”. Forbavset rettede hun nu sin ryg og spurgte til, hvem den mærkelige person var. Men da jeg havde sagt hende, hvem jeg var, udbrød hun: ”de æ’et wal et’- fülle mæj ind!”

Et øjeblik efter for pennen febrilsk hen over det ene stykke papir efter det andet, thi Ane fortalte ustandselig. Midt under arbejdet kom der en nabokone ind til os. Da sagde Ane: Du ka’well et’ta og law æ kaffe te wås – a hår formle æt’ti’?” konen smilte, sagde jo og kom en tid efter med kaffen, som jeg nær aldrig havde fået drukket, for Ane blev ved at fortælle, og jeg måtte have det skrevet ned, som kom fra hende.”

Ane Bjerg havde i 1928 boet i Bording i mere end 2 generationer og kendte byen ud og ind. Gennem hende og andre findes ganske gode oplysninger om tiden. *Foto af Ane Bjerg, født den 14. april 1856 og død den 29. januar 1939. Gift med Anders Bjerg i 1878, enke i 1928 kort før guldbryllup. Mor til 10 børn bl.a. Jens Bjerg (se Hans Thomsens bog: Jens Bjerg – en saga blot) Ane boede hele sit liv i Bording.*

Lærer Højmark – en anden af tidens gode berettere – skrev ligeledes om Bording i 1928: *”Byen har en borger- og håndværkerforening, der sørger for afholdelse af foredrag og oplæsning, og så tager den sig af mere materielle sager. Den har således gjort sig fortjent ved anlægget af et acetylgasværk, så byen nu har gadebelysning (1914) i de mørke aftener, hvilket må regnes for et stort gode, da kloak- og afløbsforhold befinder sig på et primitivt standpunkt, om der overhovedet kan være tale om et standpunkt i en sag, hvori der intet er udrettet. Man må håbe at sognerådet i nær fremtid vil tage sig af dette forhold med velvilje. Byen svarer et ret betydeligt beløb i skat og er berettiget til at vente, at denne fordring fyldestgøres, hvad så meget lettere kan ske, da terrænet ingen hindringer lægger i vejen, idet der er godt fald. I øvrigt må det indrømmes, at nabostationsbyen Ikast har været mindst lige så ringe stillet som Bording i den henseende. Fælles skade er fælles trøst, siger man, men det er nu alligevel en dårlig trøst.”*

Teksten af Lærer Højmark beskriver ganske godt bybilledet dengang. I øvrigt blev Bredgade kort efter rettet ud og forbedret betydeligt.

Foto fra Bredgade set mod jernbaneoverskæringen fra omkring 1915.

Forrest maler Chr. Nielsens isenkramforretning, bygget i 1906. (Bredgade 9, Finderups Isenkram). Dernæst huset der i dag er blomsterbutik. Derefter følger Solveigs tøjbutik, som engang husede Jens Bjergs tekstilfabrik. I det 4. hus lige før bageren – dengang bager Müller – boede i mange år Ane Bjerg (mor til Jens Bjerg). Her var det H. P. Hansen traf Ane Bjerg i 1928.

Som det fremgår af billedet, var det ikke just en jævn asfalteret vej, der førte gennem byen. Til tider kunne det være svært at færdes på den.

Foto af Bredgade, set fra jernbaneoverskæringen omkring 1930. Den hvide bygning til højre er kroens tidligere kørestald.

Bording var dengang (i 20erne) afholdshotel ved hr. Buch. Senere hr. Boesen.

I en del af Kørestalden ud mod Søndergade havde urmager Martin Ruskjær forretning og værksted. Senere havde Iver Iversen trikotageforretning.

Derefter havde Thorvald Fuglsang Radio- og Tobaksforretning.

Den sidste der havde forretning der, var Jens Nielsen med Cykelbørsen.

(Oplysninger fortalt af Stella og Søren Sørensen i 1979)

Udklip fra Ikast Avis 31. december 1925

Vore Kunder bedes herved modtage de bedste Øn-
sker om et glædeligt Nytaar med Tak for det gamle.

- Bording. -

H. Morberg,
Malermester.

Jens Jensen,
Skrædermester.

N. Hylgaard,
Manufakturforretning.

S. P. Bjørnholt,
Isenkræmer.

I. M. Nielsen,
Kolonial, Isenkram, Manufakt.

Rasmus Christensen,
Slagtermester.

Iver Iversen,
Cigar- & Trikotagehandel.

N. Christensen,
Cigar- & Cykleforretn.

R. Svendsen,
Træhandler.

Jens Christensen,
Manufaktur- & Herreekviperin.

Udklip fra Ikast Avis 31. december 1925. Annoncen fortæller om nogle af de forretninger, der fandtes i Bording i 1925.

Foto fra regulering af Bredgade i 1928. Reguleringen skete ved håndkraft og hestekøretøj. Her er styrken foreviget under et lille hvil. Fra Ikast Avis Jubilæumsudgave 6. februar 1975.